

– yhdyskuntarakenteen toimivuus ja eheys)
 – yhdyskuntatalouteen (rakentamisen kustannukset, energia- ja vesihuollon järjestäminen ja kustannukset)
 – liikenteeseen (liikennemäärät, liikenneturvallisuus)
 – luontoon (kasvi- ja eläinlajit, suojellut luontotyypit)
 – kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriperin-

töön
 – ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön (viihtyisyys, palvelut, virkistysmahdollisuudet, virkistysreitit, liikennemelu, ilmanlaatu, maaperän puhtaus)

Kaavan valmisteluun osallistuminen

Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

tulee esittää viimeistään 9.2. 2007.

Keskustelutilaisuus kaavahankkeesta pidettiin 17.1. 2007 klo 18–20 Helsingin suomalaisella yhteiskoululla, Isonnevantie 8. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä muuta valmisteluaineistoa on esillä 15.1.–9.2. 2007:

– kaupunkisuunnitteluvierastossa, Kansakoulukatu 3, 4 krs

– Etelä-Haagan kirjastossa, Isonnevantie 16 b

– www.hel.fi/ksv (kohdassa ”Nähtävänä nyt”).

Asemakaavaluonnos laaditaan vuosien 2007 – 2008 aikana. Suunnittelua tukemaan perustetaan asukkaiden ja muista tahoista muodostuva työryhmä. Luonnoksen nähtävillä olosta ilmoitetaan kirjeillä, lehti-ilmoituksilla sekä viraston Internet-sivuilla ja siitä on

mahdollisuus esittää mielipiteensä. Viranomais- ja muu asiantuntijayhteistyö järjestetään erillisin neuvotteluin.

Kaavaluonnoksen ja saadun palautteen pohjalta valmistellaan kaavaehdotus. Tavoitteena on, että ehdotus esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuonna 2009. Lautakunnan puoltama ehdotus asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyy-

detään viranomaisten lausunnot. Kaavaehdotuksesta voi tehdä muistutuksen nähtävillä oloaikana.

Tavoitteena on, että kaavaehdotus on kaupunginvaltuuston käsiteltävänä vuonna 2009 – 2010.

Arkkitehti
Päivi Sarmaja
 kaupunkisuunnitteluvirasto

Suunnitelmat epäilyttävät etelähaagalaisia

Kaupungin virkamiesten esitykset Isonnevan rakentamattomien alueiden kaavoittamisesta eivät saavuttanut erityistä suosiota alueella asuvien keskuudessa, jos asukastilaisuudessa 17.1. käydyistä keskustelusta jotakin on pääteltävissä. Paikalle tulleista noin 150 alueen asukkaasta moni käytti kriittisen puheenvuoron, joiden sävy oli epäilevä tai kielteinen. Tämä ei tietenkään mikään ihme, sillä kukaan haluaisi vehreiden näkymien sijasta katsella talon kiviseiniä. Alueen tiivistämi-

nen tarkoittaa nykyisten asukkaiden kannalta myös tienoon muuttumista ankeammaksi. Tiivistämisellä on asuntoja alueella omistavien kannalta myös taloudellinen ulottuvuutensa, tiivistäminen voi hyvinkin vaikuttaa asuntojen hintoihin omistajan kannalta negatiivisesti.

Ehkä kaikkien järjevimmässä puheenvuorossa kaivatettiin asunto- ja liiketilojen kaavoittamisen oheen myös uusia ratkaisuja alueen liikenteeseen, mistä nyt esitellyssä alustavassa suunnitelmassa ei

todellakaan ollut merkkiäkään. Lisäasukkaat tuovat väistämättä myös lisää henkilöautoja alueelle, jolla jo nyt on vähänlaisesti vetäviä väyliä ja monen haagalaisen mielestä aivan liikaa läpiajoliikennettä. Liiketilat puolestaan toisivat alueelle monenlaista jakeluliikennettä lisää. Haaga on kokonaan suurten liikenneväylien rajoittama ”sumppu” ja labyrintti, jonka sisään on valtaväyliltä vähän kunnollisia sisääntuloja.

Monessa käytetyssä puheenvuorossa vastustettiin

”puistojen” rakentamista ja haluttiin säilyttää nykyiset metsät ja ryteiköt mieluummin kuin ottaa tilalle taloja. Keskustelusta tuli se vaikutelma, että jokainen rakentamaton kohta Isonnevan aluetta on asukkaiden mielestä ”puisto”, mutta kaupungin virkamiehille ne ovat vain rakentamattomia tontteja, puistoja ovat vain sellaisiksi tehdyt ja sellaisina hoidetut alueet.

Yksittäisissä puheenvuorossa kyseltiin niin alueen koirapuiston, leikkipuiston, Strömstadin puiston kuin

muidenkin asioiden perään. Huolestumista ilmaistiin myös Haagan puiston Eliel Saarisen tien puolella olevan täyttömaa-alueen sisällöstä, koulutilojen ja päiväkotipaikkojen riittävydestä sekä monista detaljitason asioista. Alueen halkaisevaa voimalinjaa puolestaan toivottiin maan sisään. Yllätyksellisesti nostettiin myös esille ehdotus Eliel Saarisen tien läpiajon sallimisesta, kuten kaikissa haagalaisissa keskustelutilaisuuksissa on tapana.

Jos kaavoitusta valmistele-

vat kaipasivat asukkaiden kommentteja niin nyt niitä ainakin saatiin, se on varmaa. Kovin vaikeaa tulee kuitenkin olemaan saada aikaan kompromissi toisaalta kaupungin tavoitteille kaavoittaa runsaasti lisää asuin- ja liiketiloja alueelle ja toisaalta asukkaiden halulle säilyttää Haaga nykyisellään. Kaavoituksen etenemiselle voikin ennustaa pitkää ja kivikkoista tietä, vaikka se lopulta toteutuisikin kaupungin haluamalla tavalla.

KK

Eriarvoistuuko lapsuus?

Nuorten ja lapsiperheiden arkeen tarvitaan tukea. Tästä voi lukea lehdistä joka päivä. Lapsiin kohdistuvien palvelujen niukkeneva budjetointi tuottaa karua tulosta. En halua lasten luokkayhteiskuntaa. Yhteiskunnan muutos alkaa perheestä ja viime kädessä jokaisesta meistä. Eriarvoistuuko lapsuus myös Helsingissä? Suomessa on perinteenä puuttua myöhään lasten ongelmiin. Ei kenestäkään tule hetkessä koulupudokasta 9. luokan keväällä.

Hyvinvointivaltio on pelastettava!

Hyvinvointivaltion reiluus näkyy arjessa hyvinä palveluina. Subjekttiivinen päivähoito-oikeus on ainoa oikeus, jota lapsiperheiltä ei ole vielä säästötalkoissa viety. Ilman sitä ei olisi kotihoidontukeakaan. Valinnan mahdollisuus on oltava. Päivähoito on yhteisöllistä lapsen ja perheen tukemista. Maahanmuuttajataustaisen lapsen on suomen kielen oppimisen vuoksi tärkeää olla päivähoitossa ennen kouluiäkää. Jos päivähoitossa on liian vähän henkilöstöä tai se vaihtuu liian usein, kukaan ei pysty kuntouttamaan erityistukea tarvitsevaa lasta. Lähipäiväkotien ja koulujen lakkauttamisuhka lisää perheiden epävarmuutta tulevaisuudesta. Päätökset, jotka lisäävät yhteiskunnan kahittajakoa, eivät ole sosiaalisesti kestäviä.

Osalla väestöstä menee paremmin kuin koskaan, mutta kaikki eivät ole päässeet osallisiksi kasvun hedelmistä. Suhteellisesti eniten on yleistynyt lapsiperheiden köyhyys. Tulokehitys on ollut keskimääräistä heikompaa yksinhuoltajilla, alle 3-vuotiaiden perheillä ja suurperheillä. Lapsiperheiden väliset erot ovat kärjistyneet. Lapsiperheiden olosuhteet ovat eriytyneet tulojen, työttömyyden ja ajankäytön suhteen. Köyhin viides on työttömiä.

Lapsiperheiden ajoissa tukeminen on saatava lakiin, jotta lastensuojelutarve vähenee ja ainakaan taloushuolet ja lasten yksinäiset iltapäivät eivät johtaisi vanhemmuuden uupumiseen. Jokaisen lapsen tulee saada kokea itsensä tärkeäksi. Jokainen lapsi tarvitsee ainakin yhden turvallisen, luotettavan ja pysyvän aikuisen kasvunsa tueksi.

Yhteiskunnallinen syrjäytyminen on suurin uhka Suomen tulevaisuudelle. Riikollisuus on uusiutuvaa ja liittyy usein jo lapsuusajan syrjäytymiskeskitykseen. Kokonaan työelämästä syrjäytynyt nuori menettää itse eniten, mutta samalla yhteiskunta menettää 700.000 euroa kansantuloa. Tästä 400.000 euroa on julkisen talouden menetystä saamattomien verotulojen muodossa. Merkittävän väestöosan syrjäytyminen heikentää koko yhteiskuntaa, ja siksikin lapsiin ja nuoriin kannattaa

sijoittaa.

Syrjäytymistä voidaan kuitenkin estää yhteiskunnan toimenpitein. Pohjoismainen malli on paras eli meidän tulee parantaa kaikkien olosuhteita. Köyhien lapsiperheiden tukia on nostettava. Veroja ei pidä alenuttaa palvelujen kustannuksella. Pienimmät vanhempainrahat on korotettava vähintään työmarkkinatuen tasolle ja lapsilisää tulee maksaa myös 17-vuotiaille. Minimi-elatustuen tulee vastata todellisia kuluja. Opintorahaa on nostettava 15 % nuorten päätoimisen opiskelun mahdollistamiseksi. Tänäpäin on tehtävä päätöksiä, joista voi ylpeänä kertoa lapsenlapsilleen. Lapset ovat pienenevä luonnonvara. Ilman lapsia ei ole tulevaisuutta eikä vanhuksille hoitajia. Lasten oikeudet ovat aikuisten velvollisuuksia. Heikomman puolella!

Sirkku Ingervo
 kahden lapsen äiti
 erityisopettaja
 kaupunginvaltuutettu (vihr.)
 sosiaalilautakunnan jäsen
sirkku.ingervo@edu.hel.fi

Eliel Saarisen suuri visio metropolista

Rakentamisen suurimpia haasteita 1800-luvun lopussa oli teollistumisen vaikutus kaupunkien kasvulle. Myös Helsingissä asemakaavoitettu alue alkoi loppua ja siten jouduttiin etsimään uusia alueita kantakaupungin ulkopuolelta.

Aikakausi oli voimakasta arkkitehtuurin kuuhunta-aikaa ja monet uudet virtaukset saapuivat melko lyhyellä viiveellä myös Suomeen. Kaupunkisuunnittelun piiriin virisi uudenlainen ”hajasijoitus” -aate, jonka ensimmäinen ilmentymä oli Töölön asemakaavakilpailu vuonna 1898. Voittaneiden arkkitehtien Gustaf Nyströmin ja Lars Sonckin yhdessä suunnittelema kaava vuodelta 1906 poikkesi jo huomattavasti meillä totutusta ruutukaavasta kaartuvine katuiineen ja yllätyksellisine aukioineen.

Puutarhuri M.G. Stenius, jolla oli menestyvä kauppa-putarha Helsingin Leppäsuolla oli kiinnostunut tonttikeinittelusta, johon liittyisi yleishyödyllinen näkökulma mahdollistaa kaupunkilaisille asuminen poissa keskustan ahtaudesta. Hän perusti 1895 nimeään kantavan yhtiön, johon osakkaiksi oli tullut myös kolme merkittävää pankkilaitosta: Suomen Pankki, Pohjoismaiden Yhdyspankki ja Kansallis-Osake-Pankki. Pian ne kuitenkin vetäytyivät toiminnasta, jolloin tilalle tulivat liikemiehet

Julius Tallberg ja K.H. Renlund, myöhemmin vielä Leopold Lerche. Myös arkkitehti Eliel Saarinen oli yhtiön osakas.

Saarinen vakiinnutti Helsingin rautatieaseman kilpailussa 1904 saadun voiton myötä asemaansa Suomen arkkitehtuurikentässä. Vuosikymmenen loppupuolella hän kiinnostui ajan hengen mukaisesti kaupunkisuunnittelusta. Hän osallistui 1910-luvun alussa mm. Australian uuden pääkaupungin Canberran ja Suur-Talinnan suunnittelukilpailuihin, joista edellisestä hän sai toisen palkinnon ja jälkimmäisestä ensimmäisen (kumpaakaan ei kuitenkaan toteutettu). Tärkein hänen kaupunkisuunnitelmistaan oli kuitenkin vuosina 1910–15 tehty Munkkiniemi-Haaga.

Suunnitelmaa varten yhtiö osti noin 860 hehtaarin suuruisen maa-alan Helsingin länsipuolelta. Tärkeimmän osan alueesta muodosti Munkkiniemen yksinäistila (555 ha), mutta myös Backaksen ja Haagan tilat olivat yli 100 hehtaarin suuruisia. Nykyisellään alue käsittäisi Munkkiniemen, Munkkivuoren, Etelä-Haagan ja Kivihaan, sekä osan Pitäjänmäkeä, Pohjois-Haagaa ja Niemenmäkeä.

Saarinen yhdisti taitavasti visiossaan erilaisia eurooppalaisia virtauksia: perinteisen suurien ranskalaisenhenki-

siä säteittäisiä puistokatuja ja akselisommitelmia, moderneja englantilaisia huvila-alueita ja wieniläisiä suurmittakaavallisia kerrostaloja. Alueesta varattiin puolet kerrostalotonteille ja puolet rivitai omakotitalotonteille. Työn yhteydessä otettiin käyttöön myös korttelikohtaiset erikoiskaavat, jotka otettiin yleiseenkin käyttöön vuoden 1918 rakennusjärjestyksessä.

Pro Helsingfors -visiota ei sellaisenaan toteutettu, kuten ei sen Munkkiniemi-Haaga -osaakaan – joitakin pienempiä osia lukuun ottamatta. Syynä tähän oli ensimmäisen maailmansodan synnyttämä taloudellinen taantuma. Jälkimmäisen rakennuksista valmistui vain HOLLANTILAISENTIEN rivitalot ja niiden tuntumaan rakennettu pensionaatti, joka sittemmin on toiminut mm. kadettikouluna. Tärkeistä katulinjoista toteutettiin lähinnä vain Huopalahdentie ja Iso Puistotie, joiden varsille 1930-luvulla rakennetut talot tehtiin kuitenkin paljon Saarisenn suunnitelmaa raskaammin. Laajimmin toteutunut osa on Laajalahden rannan huvila-alueen katuverkosto, joka noudattaa tarkasti alkuperäistä suunnitelmaa.

Munkkiniemi-Haaga -suunnitelmasta 14.2. Työväenopiston esitelmä. Meilahden ala-aste, Jalavatie 6, klo 19.00 – 20.30. Vapaa pääsy.